

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการผลิตและพัฒนางานจักสาน ตำบลป่าบง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ที่เข้าร่วมโครงการ “หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์”

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้อาวุโส ผู้ประกอบอาชีพจักสาน คณะกรรมการกลุ่มจักสาน และผู้บริหารผลิตภัณฑ์งานจักสาน ตำบลป่าบง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ และการประชุมกลุ่มย่อยอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์งานจักสานแล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยการบรรยายแบบพรรณนา

สรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. กระบวนการผลิตจักสานตำบลป่าบงมีมานานแล้ว โดยใช้ไม้ไผ่จนกลายเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของชาวบ้าน โดยจะทำงานในเวลาว่างจากทำไร่ทำนา ซึ่งทำไว้ใช้เองในครอบครัว ต่อมา มีการทำเพื่อขายในชุมชน หรือนำไปแลกเปลี่ยนของจากที่อื่น และมีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความแปลกใหม่ สวยงามมากขึ้น จึงเป็นกิจกรรมที่ช่วยสร้างงานและเสริมรายได้ให้แก่ชาวบ้านเพิ่มขึ้น

2. พัฒนาผลิตภัณฑ์งานจักสาน ได้มีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ เช่น โคมไฟ กระเช้า กระเป่า แก้ว และมีการนำวัสดุอื่น ๆ มาประยุกต์ เช่น ไม้มะม่วง กิ่งไผ่ ใบไผ่ ใบยางพารา หวาย โดยใช้โครงเหล็กและอุปกรณ์ไฟฟ้าเป็นส่วนประกอบ

ลวดลายของผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย 1) ลายขัด 2) ลายเฉลว 3) ลายหัวส้ม และ 4) ลายกันหอย

วัสดุที่ใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์งานจักสาน ได้แก่ ไม้ไผ่ หวาย สีย้อมกก น้ำมันวานิช น้ำมันเบนซิน ยางมาแมลง โครงเหล็กและอุปกรณ์ไฟฟ้า

รูปแบบการพัฒนาผลิตภัณฑ์จักสาน ได้แก่ 1) การวิจัย 2) การฝึกอบรม 3) การศึกษาดูงาน 4) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม 5) การออกแบบผลิตภัณฑ์จักสาน 6) การประยุกต์ใช้วัสดุ 7) การเลียนแบบ 8) กระบวนการผลิต และ 9) การสร้างเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์

The purpose of this research is to study the wickerwork weaving process at Pabong Sub-District, Saraphi District, Chiang Mai Province, one of the project joined in the “One Tabon One Product”.

The researcher used questionnaires and interview forms focused on target population were old men, weavers, weaving committees and wickerwork products’ customers of Pabong Sub-District, Saraphi District, Chiang Mai Province, including the small group unofficial meeting reports in order to develop the wickerwork products. Afterward, obtained data was analyzed, and written in a narrative style.

The findings of this study were as follows:

1. The wicker weaving process existed a long time ago, therefore, bamboo trees became as one part of their culture. Most weavers weaved during a spare time, after farming, they made many tools for using in their own purposes. Later, they produced wickerwork products to sell or to bargain with neighbors. The wickerwork products are continuously developed to be more modern, beautiful and much well known for public. Moreover, the wickerwork weaving would also generate income for villagers very well.

2. The wickerwork patterns were developed into various products, for instances, baskets, bags, lanterns and chairs. In addition, many materials were used, such as mango tree, bamboo branches, bamboo leaves, hevea brasiliensis leaves and rattans by using iron framework and electric equipments in the process.

Patterns of products consisted of 1) Plain 2) Cha-laew 3) Hua Soum, and 4) Spiral.

Many raw materials were used in producing wickerwork for example, bamboo, rattan, dye reed, gasoline, Insecticide, Varnish, iron framework and electric equipments.

The development of wickerwork products gained from 1) Researches, 2) Training, 3) Official visiting, 4) Modern technology and innovation, 5) Product design 6) Materials application 7) Imitating 8) Production method, and 9) Brand naming.